

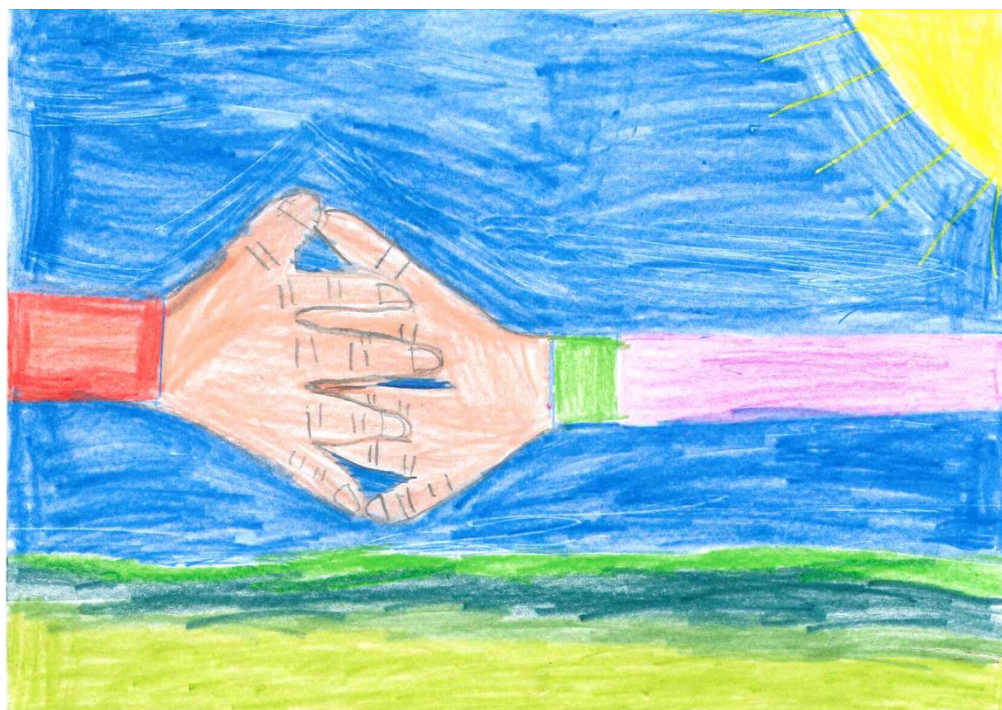
ERSNÄSSKOLAN

Kompisboken

Ersnässkolans plan mot diskriminering och
kränkande behandling för förskoleklass, åk1-6 och
fritidshemmet

Pedagogerna Ersnässkolan

2015-2016

Innehållsförteckning

	Sid
1. Verksamheten	3
2. Utvärdering av den föregående planen	3
3. Vision	3
4. Regelverk	3
5. Förankring av vår plan	4
6. Främjande arbete	4
7.1 Kartläggning	4
7.2 Analys av kartläggningen av inne och utemiljön	5
7.3 Mål utifrån vår kartläggning	5
8. Förebyggande arbete	6
9. Uppföljning och utvärdering av våra mål	6
10. Åtgärdande arbete	6
11. Fritidshemsverksamheten	8
12 Verksamheten	8
13. Utvärdering av föregående plan	8
14. Vision	8
15. Regelverk	8
16. Förankring av vår plan	8
17. Främjande arbete	8
18. Kartläggning	8
19. Analys av kartläggning av inomhusmiljö	9
20. Mål utifrån vår kartläggning	9
21. Förebyggande arbete	9
22. Uppföljning och utvärdering av våra mål.	10
23. Åtgärdande arbete	10
24. Referenslista	10
25.1 Bilaga 1	11

25.2 Bilaga 2

13

25.3 Bilaga 3

14

Kompisboken

Ersnässkolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

2015

Verksamheten

Vi är en F-6 skola med fritidshem där det i år går 73 elever på skolan. Planen innefattar både skoltid och fritidsverksamhet. Kartläggningen (observationerna) är separerade för skola och fritids.

Utvärdering av den föregående planen

Förra året undersökte vi hur språkbruket såg ut på skolan. Detta gjordes via observationer i klassrummen och under raster.

Arbetet med språkbruket känns angeläget, så därför fortsätter vi vårt arbete med detta. Vi upplever att de yngre barnen påverkas av (härmar) de äldre, så därför är det viktigt att vi fortsätter vårt arbete kring språkbruk. Vi utvärderar höstens arbete våren 2016.

Vision

- Alla på vår skola ska känna sig trygga och trivas i skolan.
- Alla har ett språkbruk som inte kränker eller nedvärderar någon.
- Alla på vår skola ska få förutsättningen att känna sig lyckad i skolan.
- Att främja jämställdhet, jämlikhet och allas lika värde.

Regelverk

Planen bygger på:

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Skollagen (2010:800)

Planen omfattar arbetet mot:

- Diskriminering
- Trakasserier och sexuella trakasserier
- Kränkande behandling

Diskriminering

Diskriminering är direkt kopplat till de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Diskriminering handlar om någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I skolan är det rektorn eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering av elever. *Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. (Se bilaga 1)*

Trakasserier

Trakasserier, inklusive sexuella trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara kopplad till diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Detta kan vara:

- Fysiska (t ex att bli utsatt för slag eller knuffar, andra förstör dina saker)
- Verbala (t ex att bli hotad, förlöjligad eller bli utsatt för kränkande ord)
- Psykosociala (t ex utfrysning, ryktesspridning, viskningar, menande blickar, suckar och gester)
- Text – och bildburna (t ex klotter, lappar, e-post, sms, mms, blogg, chatt med nedsättande kommentarer.)

Förankring av vår plan

I början av varje år görs elever delaktiga och föräldrar informeras via mail och på föräldramötet om skolans plan. Planen kommer även att finnas på hemsidan.

Främjande arbete:

Riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning.

- I början av höstterminen går vi igenom diskrimineringsgrunderna i varje klass och på föräldramötet.
- Elevvårdsfrågor prioriteras vid arbetslagsträffar.
- Läsåret startas kring ett gemensamt tema kring vänskap och de 7 diskrimineringsgrunderna. Detta följs upp regelbundet.
- Gemensamma positiva aktiviteter för hela skolan tillsammans t.ex. utflykter, fadderverksamhet, temadagar, Lucia, elevens val mm.
- Gemensamma trivselregler för skola och fritids förankras för elever och föräldrar vid läsårets början.
- Kontinuerliga samtal i klassrummen och på fritids om trivsel, hur vi bemöter varandra och respekt för varandras olikheter.
- Samverkan som underlättar stadiövergångar för att eleverna ska känna sig trygga i den nya grupp de ska börja i.
- Det finns alltid någon vuxen ute bland eleverna under utevistelse och raster
- Uppföljning och utvärdering via utvecklingssamtal och enkäter.
- Vi har kontinuerligt klassråd, elevråd och inflytanderåd.

Kartläggning

Vi har observerat språkbruket hos eleverna inomhus och utomhus. Vid observationerna har vi studerat ordval i form av svordomar, kränkande kommentarer mot någon annan, nedlåtande suckar och liknande samt kränkningar yttrade ”mellan raderna”.

Kartläggningsmetoder:

- Enkäter
 - Inför utvecklingssamtalen

- Kommunens digitala trygghets enkät
- Rektorns trivselenkät
- Incidentrapporter
 - Vi dokumenterar incidenter av trakasserier och kränkande behandling, fysisk och psykisk. Incidentrapporterna går sedan igenom varje månad när elevhälsoteamet träffas.
- Planerade samtal
 - Elevkonferens med rektor, mentor, specialpedagog, skolsköterska och kurator träffas en gång per termin och går igenom elevernas skol, hälsosituation.
 - Elevhälsoteamet (EHT) med rektor, specialpedagog, skolsköterska och kurator träffas ca två gånger per månad för att diskutera elever i behov av särskilt stöd.
 - Hälsosamtal utförs av skolsköterskan med f-klass, år 2 och 4.
 - Utvecklingssamtal med mentor, elev och vårdnadshavare 1 gång per termin.
- Kartläggning:
 - Kartläggning av språkbruket kommer att ske under rasterna v.39 och v.6 där vi pedagoger fyller i protokoll för kontroll av språkbruk. (bilaga 2)

Analys av observation av språkbruk

Efter analys av observationerna har det framkommit att språkbruket överlag är bra mellan eleverna. Några enskilda elever är i behov av större vägledning än andra där vårdnadshavarna är kontaktade och arbetet påbörjat. Det framkommer även allmänt att kränkningar kan yttras och är tänkta som ett skämt vilket behöver bearbetas.

Mål utifrån vår kartläggning

Att alla elever visar respekt för andra genom att:

- Följa gemensamma regler.
- Ha ett positivt förhållningssätt och språkbruk mot andra.

Förebyggande arbete

Utgår ifrån konkreta problem som har upptäckts i årets kartläggning.

Utifrån pedagogers, föräldrars och elevers förslag gör vi så här:

- Alla elever hjälps åt för att följa de regler som finns på skolan och för olika aktiviteter. För att underlätta det så skriver elevrådet tillsammans med pedagoger ihop regler för olika aktiviteter.
- Elever och pedagoger hjälps åt att göra toaletter inbjudande och trevliga att gå in till.
- Efter eget beslut av eleverna på Elevrådet har vi infört tjej- och killtoaletter.
- All personal har ett ansvar att ingripa vid otrevligt språk och vid konflikter.
- Eleverna försöker själva ta ansvar för sitt eget agerande. Elevrådsrepresentanterna beslutar kring regler och skriver ner dem.
- Föräldrar ansvarar för sina barn genom att samtala om hur de blir behandlade och hur de behandlar andra.
- Personal samtalar kring regler och likabehandling, så det blir tydligt. De ser till att regler följs och kontaktar hemmet vid behov.

Uppföljning och utvärdering av våra mål

Vi följer upp planen regelbundet under läsåret.

I slutet av det här året utvärderar vi vårt förebyggande arbete med eleverna på skolan.

Pedagog utvärderar om åtgärder som vidtagits haft effekt.

Åtgärdande arbete

Ersnässkolan har som policy att inte tolerera någon form av kränkningar, exempelvis trakasserier och sexuella trakasserier. När det framkommer att någon elev har blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling agerar skolan enligt följande rutiner:

Åtgärder då trakasserier eller kränkningar kan ha förekommit

1. Berörd personal pratar enskilt med den utsatte. På samma sätt hålls enskilt samtal med den eller de som kränkt. Samtalen dokumenteras av berörd personal, undertecknas av rektorn som därefter sparar kopia av dokumentet i en pärm inlåst i rektorns rum.
2. Den som fått kännedom om att trakasserier eller kränkande behandling förekommer informerar all personal.
3. Pedagog avgör, utifrån enskilt fall, om trygghetsteamet behöver kopplas in.

Vid fortsatt utredning:

4. Trygghetsteamet kopplas in.
5. Berörda föräldrar kontaktas så snart trakasserier eller kränkande behandling konstaterats. Vi presenterar en handlingsplan. I handlingsplanen ska finnas en tidsplan.
6. Personal från Elevhälsan deltar aktivt i arbetet vid behov.
7. Uppföljande samtal med inblandade elever.
8. Handlingsplanen utvärderas. Mentorn informerar löpande all personal.
9. Fortsätter kränkningarna kallar rektor till EHT. Uppföljning sker.
10. Rektor och specialpedagog har ett allvarssamtal med berörd elev.
11. Möte med berörda elevers föräldrar, rektor och pedagog. Om eleverna ska medverka bedöms från fall till fall.
12. Rektor och mentor ansvarar för att uppföljning sker så länge behoven kvarstår.

Om personal kränker elev

1. Rektor informeras av berörd elev eller annan person som uppmärksammat eller fått kännedom om situation.
2. Rektorn utreder, dokumenterar och rapporterar ärendet till huvudman.
3. Enskilda samtal hålls av rektor med den eller de i personalen som misstänks ha utsatt någon för diskriminering, trakasserier och eller kränkande behandling. Rektor dokumenterar.
4. Vårdnadshavare informeras av rektor om samtalet.
5. Enskilda uppföljningssamtal hålls av rektor med de inblandade inom 2 veckor.
6. Om situationen inte förbättrats vidtar rektorn disciplinära åtgärder enligt lagen om anställningsskydd, LAS.

Om elev kränker personal

1. Rektor informeras av berörd person eller annan som uppmärksammat eller fått kännedom om situationen.
2. Rektorn utreder situationen skyndsamt, dokumenterar och rapporterar ärendet till huvudman.
3. Enskilda samtal hålls av rektor med den eller de i personalen som misstänks ha utsatt någon för diskriminering, trakasserier och eller kränkande behandling. Rektor dokumenterar.
4. Vårdnadshavare informeras av rektor om samtalet.
5. Enskilda uppföljningssamtal hålls av rektor med de inblandade inom 2 veckor.

Vid kränkningar som bryter mot diskrimineringsgrunderna

1. Rektor informeras av berörd person eller annan som uppmärksammat eller fått kännedom om situationen.
2. Rektorn utreder situationen skyndsamt, dokumenterar och rapporterar ärendet till huvudman.

3. Enskilda samtal hålls av rektor med den eller de i personalen som misstänks ha utsatt någon för diskriminering, trakasserier och eller kränkande behandling. Rektor dokumenterar.
4. Vårdnadshavare informeras av rektor om samtalet.
5. Enskilda uppföljningssamtal hålls av rektor med de inblandade inom 2 veckor.

Fritidshemsverksamheten

Verksamheten

På Ersnässkolans fritidshem är 41 av skolans 73 elever inskrivna.

Utvärdering av den föregående planen

Vi utvärderar Kompisboken vt-16.

Vision

- Alla på fritidshemmet ska känna sig trygga och trivas.
- Alla har ett språkbruk som inte kränker eller nedvärderar någon.
- Alla på fritidshemmet ska få förutsättningar att känna sig lyckade.
- Att främja jämställdhet, jämlikhet och allas lika värde.

Regelverk

Planen bygger på:

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Skollagen (2010:800)

Planen omfattar arbetet mot:

- Diskriminering
- Trakasserier
- Kränkande behandling
(för beskrivning se sid. 2)

Förankring av vår plan

I början av varje år görs elever delaktiga och föräldrar informeras via mail och på föräldramötet om skolans plan. Planen kommer även att finnas på hemsidan.

Främjande arbete:

Riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning.

- I början av höstterminen går vi igenom diskrimineringsgrunderna i varje klass och på föräldramötet.
- Gemensamma trivselregler för skola och fritids förankras för elever och föräldrar vid läsårets början.
- Kontinuerliga samtal på fritids om trivsel, hur vi bemöter varandra och respekt för varandras olikheter.
- Samverkan som underlättar stadieövergångar för att eleverna ska känna sig trygga i den nya grupp de ska börja i.
- Det finns alltid någon vuxen ute bland eleverna under utevistelse.

- Uppföljning och utvärdering samtal.
- Vi har kontinuerligt måndagsmöten där vi samtalar om hur vi har det på fritids och vad vi vill förbättra.

Kartläggning

Vi har observerat språkbruket hos eleverna inomhus och utomhus. Vid observationerna har vi studerat ordval i form av svordomar, kränkande kommentarer mot någon annan, nedlåtande suckar och liknande samt kränkningar yttrade ”mellan raderna”.

Kartläggningsmetoder:

- Enkäter
 - Kommunens digitala trygghets enkät
 - Rektorns trivselenkät
- Incidentrapporter
 - Vi dokumenterar incidenter av trakasserier och kränkande behandling, fysisk och psykisk. Incidentrapporterna går sedan igenom varje månad när elevhälsoteamet träffas.
- Planerade samtal
 - Elevkonferens med rektor, mentor, specialpedagog, skolsköterska och kurator träffas en gång per termin och går igenom elevernas skol, hälsosituation.
 - Elevhälsoteamet (EHT) med rektor, specialpedagog, skolsköterska och kurator träffas 3 gånger per termin för att diskutera elever i behov av särskilt stöd.
 - Hälsosamtal utförs av skolsköterskan med f-klass, år 2 och 4.
- Kartläggning:
 - Kartläggning av språkbruket kommer att ske under rasterna v.39 och v.6 där vi pedagoger fyller i protokoll för kontroll av språkbruk. (bilaga 2)

Analys av observation av språkbruk

Efter analys av observationerna har det framkommit att språkbruket överlag är bra mellan eleverna. Några enskilda elever är i behov av större vägledning än andra där vårdnadshavarna är kontaktade och arbetet påbörjat. Det framkommer även allmänt att kränkningar kan yttras och är tänkta som ett skämt vilket behöver bearbetas.

Mål utifrån vår kartläggning

Att alla elever visar respekt för andra genom att:

- Följa gemensamma regler.
- Ha ett positivt förhållningssätt och språkbruk mot andra.

Förebyggande arbete

Utgår ifrån konkreta problem som har upptäckts i årets kartläggning.

Utifrån pedagogers, föräldrars och elevers förslag gör vi så här:

- Alla elever hjälps åt för att följa de regler som finns på skolan och för olika aktiviteter. För att underlätta det så skriver elevrådet tillsammans med pedagoger ihop regler för olika aktiviteter.
- Elever och pedagoger hjälps åt att göra toaletter inbjudande och trevliga att gå in till.

- Efter eget beslut av eleverna på Elevrådet har vi infört tjej- och killtoaletter.
- All personal har ett ansvar att ingripa vid otrevligt språk och vid konflikter.
- Eleverna försöker själva ta ansvar för sitt eget agerande. Elevrådsrepresentanterna beslutar kring regler och skriver ner dem.
- Föräldrar ansvarar för sina barn genom att samtala om hur de blir behandlade och hur de behandlar andra.
- Personal samtalar kring regler och likabehandling, så det blir tydligt. De ser till att regler följs och kontaktar hemmet vid behov.

Uppföljning och utvärdering av våra mål

Vi följer upp planen regelbundet under läsåret.

I slutet av det här året utvärderar vi vårt förebyggande arbete med eleverna på skolan.

Pedagoger utvärderar om åtgärder som vidtagits haft effekt.

Åtgärdande arbete

Rutiner för hur skolan agerar när en elev kan ha utsatts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Samma som skolan, se sidan 6-7.

Referenslista

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Skollagen (2010:800)
- DO(2012) Lika rättigheter i skolan – handledning
- Skolverkets allmänna råd (2012) Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling
- <http://www.do.se/Diskriminerad/Diskrimineringsgrunderna/>

Bilaga 1

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Om du har blivit diskriminerad av skäl som har samband med kön kan du anmäla detta. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsidentitet eller könsuttryck

I diskrimineringslagen står att diskriminering som har samband med *könsöverskridande identitet eller uttryck* är förbjuden. Med det menas personer med en könsidentitet eller ett könsuttryck som hela tiden eller periodvis skiljer sig från könsnormen, exempelvis transvestiter eller intersexuella.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen *könsidentitet eller könsuttryck*. Alla människor har könsidentitet och könsuttryck, inte bara transpersoner. Med könsidentitet eller könsuttryck menar Diskrimineringsombudsmannen en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller annat liknande förhållande med avseende på kön.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt lagen en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering – samer, romer, personer med svensk, somalisk, bosnisk etnisk tillhörighet och så vidare. Den etniska tillhörigheten bygger på självidentifikation. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Alla som har en religion eller en annan trosuppfattning omfattas av skyddet mot diskriminering, exempelvis muslimer, kristna, buddister och ateister.

Funktionsnedsättning

I diskrimineringslagen står att diskriminering som har samband med *funktionshinder* är förbjuden. Med det menas enligt lagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en människas funktionsförmåga. De kan bero på skador eller sjukdomar, som fanns vid födseln, har uppstått senare eller förväntas uppstå.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppet *funktionsnedsättning*. Funktionsnedsättning beskriver nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är.

Diskrimineringsombudsmannen anser att ett funktionshinder snarare är något som uppstår i en miljö som ställer upp hinder för personer med funktionsnedsättning.

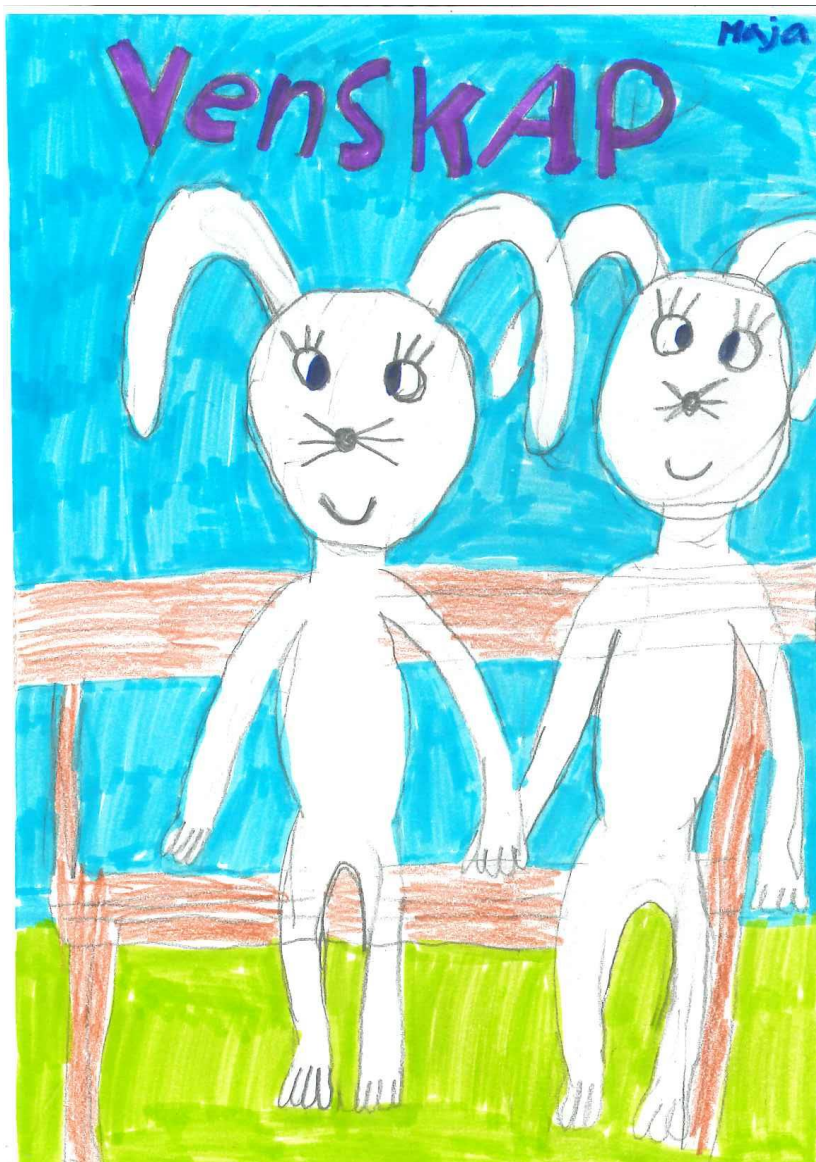
Funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel och synskador med mera. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse för lagens skydd mot diskriminering. Du är alltså även skyddad av lagen även om du har en mindre omfattande funktionsnedsättning.

Sexuell läggning

Homosexuella, heterosexuella och bisexuella kan anmäla diskriminering som har samband med sexuell läggning.

Ålder

Med ålder menas enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder, kan anmäla diskriminering som har samband med ålder.

Bilaga 2

Protokoll vid kontroll av språkbruk.

Datum:	Antal	Kommentar
Svordom		
Nedlåtande suckar		
Kränkande ord riktade mot person		
Kränkningar mellan raderna		
Övrigt		

PLATS: RAST